

Středisko ekologické výchovy SEVER, Základní článek Hnutí Brontosaurus

Výroční zpráva 2024

Představujeme SEVER

Středisko ekologické výchovy SEVER, Základní článek Hnutí Brontosaurus bylo založeno v roce 1994. a je součástí konsorcia SEVER, jehož dalšími členy jsou kromě tohoto spolku od roku 2012 i jím založené společnosti - Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov o.p.s., Středisko ekologické výchovy SEVER Litoměřice o.p.s. a Středisko ekologické výchovy SEVER Hradec Králové o.p.s. Konsorcium funguje jako seskupení samostatných a soběstačných jednotek s vysokou mírou vzájemné solidarity a podpory, které spojuje je značka, historie, poslání a služby.

Posláním Střediska ekologické výchovy SEVER je usilovat o prohloubení odpovědného jednání vůči přírodě a planetě i mezi lidmi navzájem a směřuje k udržitelnému životu prostřednictvím výchovy a vzdělávání, založených na „5P“:

- prožitku
- praktické činnosti
- participaci
- přímém kontaktu se světem okolo nás
- propojení různých oborů

V naší práci hrají klíčovou roli tyto **hodnoty**:

- udržitelnost (uvnitř i navenek - ve fungování organizace i okolního světa)
- příroda (příroda jsme my)
- vztahy (mezi lidmi, lidmi a přírodou, v přírodě)
- porozumění – vzdělávání/učení se, poznání, moudrost, naslouchání
- odpovědnost

Naším hlavním cílem je výchova, vzdělávání a osvěta pro děti, mládež a dospělé, zejména v oblasti ekologické/environmentální výchovy, vzdělávání, osvěty a poradenství a výchovy, vzdělávání a osvěty pro udržitelný rozvoj.

Mezi naše hlavní činnosti patří vzdělávání dětí, mládeže, pedagogických pracovníků, dalších profesních a zájmových skupin i veřejnosti, pořádání osvětových a dobrovolnických akcí, realizace projektů, zaměřených na životní prostředí a péči o krajinu. Svůj program realizujeme na místní, krajské, celorepublikové i mezinárodní úrovni.

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov je certifikovaným poskytovatelem environmentální výchovy (viz <http://www.certifikace-sev.cz/>).

Spolek je zapsán ve spolkovém rejstříku pod spisovou značkou L 19005 u Krajského soudu v Brně. Sídlo SEVERu je v objektu památkově chráněném objektu bývalé fary v Horním Maršově, citlivě zrekonstruované na ekologicky šetrný dům - v domě DOTEK (Dům Obnovy Tradic, Ekologie a Kultury) na adrese Horská 175, Horní Maršov 542 26

IČO: 60153016 DIČ: CZ60153016

Webové stránky: <http://sever.ekologickavychova.cz/>

Spolek je plátcem DPH.

Programy pro děti a žáky

Spolek SEVER nepořádá programy pro žáky základních, středních a mateřských škol –přímo, ale spolupracuje na nich s ostatními členy konsorcia SEVER v Krkonoších v Horním Maršově, v Hradci Králové a v Litoměřicích. Ostatní členové využívají dlouholeté zkušenosti spolku a vynuté metodiky. V Hradci Králové a v Litoměřicích jde především o **krátkodobé ekologické výukové programy**, v Krkonoších pak o **i pobytové programy**. Jsou zaměřené na ochranu a poznávání přírody, ochranu životního prostředí, udržitelný rozvoj a udržitelný způsob života. Školy tyto programy využívají při výuce zejména při naplňování průřezových témat jako je Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech v rámci školních vzdělávacích programů. Vzdělávání dětí a mladých lidí probíhá především formami založenými na prožitku, praktické činnosti, jejich vlastní participaci a bezprostředním kontaktu se světem okolo nás. Programy konsorcia SEVER ročně zažije několik tisíc dětí a mladých lidí.

Spolek SEVER dále pořádá či spolupřádá volnočasové aktivity – dětské letní tábory a akce pro své dětské členy. V roce 2024 probíhaly 2 dětské letní tábory a čtyři příměstské tábory.

Vzdělávání učitelů a dalších profesních a zájmových skupin

Spolek SEVER je pracovištěm akreditovaným MŠMT pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Horní Maršov o.p.s. Na práci s učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky se dlouhodobě zaměřuje.

Ve spolupráci se SEV Divizna Liberec a Ekocentrem Paleta Pardubice a s podporou Královéhradeckého kraje jsme otevřeli **11. běh Specializační studia pro školní koordinátory EVVO**. Účastní se jej 14 pedagogů z Královéhradeckého, Libereckého, Pardubického, Středočeského a Ústeckého kraje.

Jako klíčovou oporu pro vzdělavatele v oblasti klimatického vzdělávání jsme společně s organizací Člověk v tísni a se zapojením dalších 5 partnerů rozvíjeli **web www.ucimoklimatu.cz**. Novým a úspěšným formátem podpory pedagogů v rámci tohoto našeho partnerství se staly **Kabinety klimatického vzdělávání**.

Novou významnou příležitostí pro podporu školních koordinátorů EVVO V Královéhradeckém kraji se stala činnost **samoučící skupiny ke vzdělávání pro udržitelnost**, jejíž vznik jsme iniciovali a kterou pro Královéhradecký kraj koordinujeme v rámci krajského projektu **Implementace dlouhodobého záměru vzdělávání** – v roce 2024 probíhaly přípravy tříletého cyklu 15 setkání.

Spolupracujeme s ostatními členy konsorcia SEVER i na dalších aktivitách pro učitele a jiné profesní a zájmové skupiny. Jde zejména o akce zaměřené na místně zakotvené učení a klimatické vzdělávání."

Propagace ochrany životního prostředí a šetrné turistiky

Spolupřáli jsme osvětové akce pro obyvatele i návštěvníky východních Krkonoš – např. oslavy **Dne Země** v Krkonoších, ekofestivalu pod širou oblohou **DOTEKY**, **Víkend otevřených zahrad** či **oslavy tradičních svátků** - Masopust, Martinská slavnost, Adventní dílny a výstava a Vánoční pobejtek.

Celoročně byl zájemcům k dispozici denně otevřený **infokoloniál (informační a návštěvnické centrum a prodejna místních produktů)** v Domě obnovy tradic, ekologie a kultury DOTEK. Infokoloniál nabízel informace, poradenství, prodej místních produktů, zážitkové stezky a questy v okolí, a také průvodcovské služby – jednak po areálu bývalé fary, včetně interaktivní hravé **expozice „Jak žít a přežít v přírodě i civilizaci“** a přírodní zahrady, jednak ve znovuotevřeném sousedním kompletně zrekonstruovaném renesančním kostele. V letní sezóně probíhaly pro návštěvníky Krkonoš **interpretační programy s průvodcem: „Člověk a strom – století Wolfganga Wimmera“** a **„Na návštěvě u Jozífka Hoffmanna“**.

Důležitým aspektem podpory šetrné turistiky je i to, že naše služby certifikovány národní i evropskou značkou **„Ekologicky šetrná služba“**, zároveň jsem držiteli certifikace **„Cyklisté vítáni“** a zahrada je certifikována jako **„Přírodní zahrada“**.

Ve spolupráci s organizací Hero Clan a ZČ Hnutí Brontosaurus Rozruch probíhají dobrovolnické akce, např. Prázdniny s Brontosaurom a víkendové akce zaměřené na péči o krkonošské louky či areál DOTEKu. Pomáhali nám i dobrovolníci z ČSOB a další přátelé SEVERu.

Spolupráce v oblasti vzdělávání a ochrany životního prostředí

Zapojujeme se do spolupráce na aktivitách zaměřených na vzdělávání, ochranu životního prostředí, udržitelnost a občanskou společnost. Jsme členy **Zeleného kruhu, Českého fóra pro rozvojovou spolupráci - FORS, Klimatické koalice a NeoN - neformální sítě neziskových organizací**, a všichni členové konsorcia jsou členy **SSEV Pavučina**,. Spolupracujeme intenzivně s mnoha členy těchto sítí i ostatními organizacemi zaměřenými na vzdělávání pro udržitelnost, ale také s **MŽP, MŠMT** či **Radou vlády pro udržitelný rozvoj**. V roce 2024 jsme se nadále věnovali zejména rozvoji spolupráce v klimatickém vzdělávání a **webu ucimoklimatu.cz** – jsme jednou ze sedmi zakládajících organizací a zároveň s organizací Člověk v tísni koordinujeme rozvoj tohoto webu. Web nabízí několik desítek lekcí pro různé stupně škol, podrobné metodické materiály i nabídky akcí zaměřených na klimatické vzdělávání. Nově vznikla facebooková skupina spolupracovníků a uživatelů webu.

SEVER také úzce spolupracuje se **Správou KRNP**, pracovníci správy byli zapojeni v realizaci některých vzdělávacích akcí a projektů, zástupce SEVERu je místopředsedou Vědecké sekce Rady KRNP.

Oslavy 30 let SEVERu

Největší vnitřní událostí roku byly oslavy 30 let SEVERu. Ty se promítaly do řady akcí během roku, ale speciálně jsme si připravili dvě speciální. První sami pro sebe - na konci června jsme slavili společně s kolegy a zázemí nám poskytla fara Československé církve husitské v Trutnově. Druhou akcí byly oslavy pro naše partnery, přátele a podporovatele 9. listopadu na DOTEKu. Společně jsme si připomněli nejen historii SEVERu a představili naše činnosti, ale i hlavní směry environmentální výchovy a vzdělávání pro udržitelnost, které nás i jiná ekocentra ovlivňují a ke kterým jsme za tři desetiletí přispěli. Výstava a program představily např. metodiku místně zakotveného učení i globální výchovy stejně jako využívání simulačních her i přírodních zahrad. Pohodovou atmosféru pak doplnila svým vystoupením ve starém maršovském kostele Dorota Bárová (Tara Fuki).

Orgány spolku

Rada:

předsedkyně: Jana Kutáčková

místopředseda: Jan Kotěra

hospodářka: Bc. Lenka Hronešová

Revizorka:

Silvie Vacková

Děkujeme všem, kteří s námi v roce 2024 spolupracovali!

Finanční část

Rozvaha (v tis. Kč)

A K T I V A		stav k prvnímu dni účetního období	stav k poslednímu dni účetního období
		1	2
A.	Dlouhodobý majetek celkem	15707	13175
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	45036	45045
A.IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	-29329	-31870
B.	Krátkodobý majetek celkem	6569	8434
B.I.	Zásoby celkem	433	436
B.II.	Pohledávky celkem	3251	2872
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	2885	4256
B.IV.	Jiná aktiva celkem	0	870
	Aktiva celkem	22276	21609

P A S I V A		stav k prvnímu dni účetního období	stav k poslednímu dni účetního období
		1	2
A.	Vlastní zdroje celkem	21259	20808
A.I.	Jmění celkem	16610	14321
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	4649	6847
B.	Cizí zdroje celkem	1017	801
B.I.	Rezervy celkem	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem	208	100
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	809	695
B.IV.	Jiná pasiva celkem	0	6
	PASIVA CELKEM	22276	21609

Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)

	Název položky	činnost hlavní	činnost hospodářská	celkem
		1	2	3
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	4651	387	5038
A.III.	Osobní náklady	197		197
A.IV.	Daně a poplatky	67		67
A.V.	Ostatní náklady	41		41
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	2542		2542
A.VII.	Poskytnuté příspěvky	34		34
A.VIII.	Daň z příjmů	343		343
	Náklady celkem	7874	387	8261
B.I.	Provozní dotace	68		68
B.II.	Přijaté příspěvky	2		2
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	7056	657	7713
B.IV.	Ostatní výnosy	2316		2316
	Výnosy celkem	9442	657	10099
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	1911	270	2181
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	1568	270	1838